

„FORRÁSOK, RUGALMASSÁG ÉS ÖSSZPONTOSÍTÁS” BIZTOSÍTÁSA BIZONYOS EU-RÉGIÓKNAK

A sajátos földrajzi jellemzőkkel – szigetekkel, hegyekkel vagy gyéren lakott régiókkal – rendelkező európai régióknak gyakran olyan kihívásokkal kell szembenéznie, amelyek gazdasági teljesítményüket és a politikák sikeres megvalósítását is érintik. Egy közelmúltban készített tanulmány ezzel a problémával foglalkozik, és rávilágít az Európai Regionális Fejlesztési Alap (ERFA) és a Kohéziós Alap ezen régiókban betöltött fontos szerepére.

A 2009. december 1-én életbe lépett Lisszaboni Szerződés megerősíti, hogy kiemelt figyelemmel kell kezelni a fejlesztés terén kihívásokkal szembesülő régiókat, különösen „az olyan súlyos és tartós természeti vagy demográfiai hátrányokkal küzdő régiókat, mint a legészakibb, rendkívül gyéren lakott régiók, valamint a szigeteken lévő, a határon átnyúló és a hegyvidéki régiók”.

Az ADE (Analysis for Economic Decisions) által végzett tanulmány – „Az ERFA és a Kohéziós Alap sajátos földrajzi jellemzőkkel – szigetekkel, hegyvidéki és gyéren lakott területekkel – rendelkező régióknak nyújtott támogatásának jelentősége és hatékonysága” – két támogatási időszakot (2000-2006 és 2007-2013) ölelt fel, és az ERFA vagy a Kohéziós Alap elemzésén alapult, amelyet tizenöt NUTS 2 régióról, és hat NUTS 3 régióról készítettek (lásd: keretes szöveg).⁽¹⁾

A vizsgált régiók és területek számos közös tulajdonsággal rendelkeznek:

- a fiatalok elvándorlása, alacsony születési ráták és korosodó helyi népesség;
- függőség bizonyos „forrásoktól”, pl. természetes erőforrások, klíma, tájak, valamint a turizmus vagy az azzal összefüggő tevékenységek fejlesztése; és
- „kritikus tömeg” hiánya a helyi piac méreteit, a képzett munkaerőt, a képzéshez való hozzáférést és a belső befektetéseket tekintve.

A tanulmány rámutatott, hogy az ERFA és a Kohéziós Alap jelentős hozzáadott értéket biztosít a következők által:

- hosszútávú, szilárd pénzügyi keret biztosítása, amelyben a régiók számos projektet dolgozhatnak ki;
- fontos katalizátorként való közreműködés a hazai források fontos projektekhez való vonzásában;
- rugalmas eszköz biztosítása a specifikus szükségletek és kihívások teljesítéséhez, kiegészítve más hazai és uniós forrást; valamint
- a stratégiai összpontosítás, az érdekeltek bevonása és a „jó kormányzás” szintjének javítása.

(1) A NUTS besorolás az EU minden tagállamát három szintre (NUTS 1, 2 és 3) osztja, a második és a harmadik szint további részekre osztja az első, illetve a második szintet.

A TANULMÁNYBAN SZEREPLŐ TIZENÖT NUTS 2 RÉGIÓ:

Stájerország (AT), Rhône-Alpes (FR), Castilla la Mancha (ES), Islas Baleares (ES), Itä-Suomi (FI), Corse (FR), Sicília (IT), Sterea Ellada (EL), Voreio Aigaió (EL), Śląskie (PL), Centro (PT), Hovedstaden (DK), Övre Norrland (SE), Vzhodna Slovenija (SI) és Highlands and Islands (UK).

A TANULMÁNYBAN SZEREPLŐ HAT NUTS 3 RÉGIÓ:

Cuenca (ES), Norrbotten (SE), Lesbos (EL), Bornholm (DK), Ardèche (FR) és Western Isles (UK).

A tanulmány azt is hangsúlyozta, hogy a két pénzügyi eszköz még hatékonyabb lehetne, ha kiemelnék a földrajzi sajátosságokat a támogatási folyamat során, és nem pedig problémaként tekintenének azokra. További tanulság volt, hogy a politikának túl kellene mutatnia a fő támogatási célnak tekintett infrastruktúra-fejlesztésen, ahelyett, hogy olyan korlátozott számú prioritásra koncentrál, amelyek már bizonyították előnyeiket a régió számára – vagyis a forrásalapú megközelítésre. Emellett a rugalmasabb többszintű kormányzati egyeztetés elősegítené a regionális politika sikerét ezekben a régiókban és területeken.

A tanulmány következtetése az, hogy az ERFA és a Kohéziós Alap megfelelő eszközöknek bizonyulnak a sajátos földrajzi jellemzőkkel rendelkező régiók fejlesztéséhez, mivel biztosítják a szükséges támogatást, rugalmasságot és ösztönzést a hatékony projektek megvalósításához.

Olvassa el a teljes tanulmányt:

- http://ec.europa.eu/regional_policy/sources/docgener/evaluation/pdf/eval2007/geographical_final1.pdf
- http://ec.europa.eu/regional_policy/sources/docgener/evaluation/pdf/eval2007/geographical_final2.pdf